

ÜNİVERSİTELERİN BÖLGESEL EKONOMİK KALKINMA ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ESKİŞEHİR'İN SIVRIHISAR İLÇESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Mustafa GÜLLÜ²
Zeki KARTAL³
Hakan ACAROĞLU⁴

Öz

Üniversiteler buldukları bölgelerin ekonomilerinin kalkınmalarına önemli katkılar sağlamaktadır. Üniversite öğrencilerinin tüketim harcamalarının analizi ve bölge firmaları üzerindeki etkilerinin araştırılması, bu katkıların daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Bu amaçla, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sivrihisar Meslek Yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilere anket uygulanarak öğrencilerin Sivrihisar ekonomik yapısı üzerindeki etkileri araştırılmaktadır. Çalışmada Meslek Yüksekokulu'nun Sivrihisar ekonomik yapısı üzerindeki etkileri ve katkıları Ki-Kare bağımsızlık testi kullanılarak analiz edilmektedir. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin ilçe ekonomisine aylık 395,67 TL, yıllık ise toplamda 2,143 milyon TL katkı yaptığı bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin ilçe halkı ve esnafıyla olan ilişkilerinde memnuniyetsizlik düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna varılmış olup bu sonucun sebepleri ve çözüm yolları ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Üniversiteler, Tüketim Harcamaları, Yerel Ekonomi, Sivrihisar İlçesi
Jel Kodları:I25, P25, R58

THE IMPACT OF UNIVERSITIES ON THE REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT: A RESEARCH ON ESKİŞEHİR'S SIVRIHISAR DISTRICT

Abstract

Universities provide significant contributions to the developmental levels of the economies of the regions where they are located. Better understandings of these contributions are possible by analyzing the consumption expenditures of university students and the effects on the regional firms. For this purpose, a questionnaire was applied to the students who were thought in Eskişehir Osmangazi University Sivrihisar Vocational School and the effects of the students on the Sivrihisar trade were investigated. The effects and contributions of the Vocational School on Sivrihisar trade are analyzed using Chi-Square independence test. It has been found that the students contributed to the district's economy 395,67 TL per month and 2,143 million TL per year in total. In addition, it is concluded that the dissatisfaction levels of the students in relation to the people of the district and the tradesman are high; the reasons for this result and the necessary solutions are presented.

Key Words: Regional Development, Universities, Consumption Expenditures, Local Economy, Sivrihisar District
Jel Codes:I25, P25, R58

¹ Bu çalışma 11-13 Mayıs 2017 tarihlerinde Anadolu Üniversitesi Eskişehir'de düzenlenen 5. Uluslararası İktisat Kongresinde (Econ Anadolu 2017'de) sunulmuştur.

² Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İ.İ.B.F., Sosyal Bilimler Enstitüsü, mustafagullu@hotmail.com

³ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, zkartal@ogu.edu.tr

⁴ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, hacaroglu@ogu.edu.tr

Giriş

Üniversiteler kuruldukları bölgelerin yerel ekonomisinin kalkınmasında, istihdam sağlanmasında, gelişmesinde, canlanmasında ve büyümesinde önemli aktörlerdendir. Yüksek öğretim kurumlarının, sosyal ve kültürel açıdan bölgeye katkılarının yanı sıra bölgenin ekonomik kalkınmasında da önemli katkıları bulunmaktadır. Özellikle az gelişmiş, dışarıya sürekli göç veren, halkın ekonomik gelirinin büyük bölümü tarım sektörü olan, sermayeleri yetersiz bölgelerde (Gündüz, 2006: 154-155) bir yükseköğretim kurumunun bulunması birçok açıdan bölgenin kalkınmasına yardımcı olabilmektedir.

Üniversitenin kurulmasıyla birlikte bölgede nüfusun artışı ve ekonomik hareketliliğin artması, barınma, alt yapı gibi hizmetlerin bölgeye gelmesine yardımcı olmaktadır. Üniversite bünyesinde bulunan personel ve yaptığı harcamalarla da bölge ekonomisine önemli katkılar yapabilmektedir. Üniversitelerde istihdam edilen personel genellikle bölge halkından oluşmakta, bu nedenle bölgedeki işsizliğin çözümünde de üniversitenin katkısı bulunmaktadır (Gültekin vd., 2008). Yüksek öğretim kurumunun bölgede aktif olarak hizmet vermesi bölgesel gelirin artması, bölgedeki işsizliğin azalması; sağlık, ulaşım gibi hizmetlerde iyileşmeler, eğitime katılma oranındaki artış ve bölge dışına göç verme hızının azalması gibi sosyal, kültürel ve ekonomik katkıları bulunmaktadır (Akçakanat vd., 2010).

Bu çalışmada Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sivrihisar Meslek Yüksekokulu'nda Makine, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları, İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi, Bilgisayar Programcılığı ve İnşaat Teknolojisi bölümlerinde eğitim gören 140 öğrenciye anket uygulanarak Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin tüketim harcamaları analiz edilmektedir. Bunun yanı sıra Sivrihisar halkının ve esnafının öğrencilere karşı tutumları da incelenmektedir. Buradan hareketle Meslek yüksekokulu öğrencilerinin Sivrihisar ilçesindeki ticaret üzerindeki etki ve katkıları saptanmaktadır. Çalışmanın takip eden bölümleri sırasıyla literatür özeti, teorik çerçeve ve uygulama, araştırmanın bulguları ve tartışması, sonuç ve öneriler başlıklarından oluşmaktadır.

1. Literatür Özeti

Üniversitelerin yerel ekonomiye olan etkileri birçok yerli ve yabancı araştırmacılar için ilham kaynağı olmuştur. Konuyla ilgili yapılan yabancı literatürdeki çalışmalardan Harris (1997) Portsmouth Üniversitesinde 1994-1995 yılları arasında yerel ekonomiye katkılarını incelemiş, doğrudan veya dolaylı olarak bölge istihdamını artırdığını tespit etmiştir. Alcalá Üniversitesinin yerel çevresi üzerinde yarattığı ekonomik etkilerin önemli olduğunu, yerel ekonominin büyümesine ve büyük ölçüde 'Corredor del Henares' ekonomisine katkıda bulunduğu sonucuna varan Yserte ve Rivera (2010), üniversitenin, bir gelir-gider akışı olarak da yerel ekonomik kalkınma üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu sonucuna varmıştır. Silva vd. (2012) Brezilya'nın Goiás kentinde ekonomik kalkınmada Üniversite, Hükümet ve yerel şirketler arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Goiás Eyalet Üniversitesi'nin yerel işletmelerle ilişki kurarak bölgenin gelişimi için stratejik bir aktör olduğu ve üniversite, devlet ve iş dünyası arasındaki etkileşim, inovasyon ve öğrenme sisteminde yardımcı olacağı ifade edilmiştir.

Supriyadi (2012) ise kentsel ve sektörel kalkınma planları ile bölgesel ve ulusal politika oluşturulurken, üniversitenin bölgesel planlamaya aktif bir şekilde dâhil edilmesi gerektiğini ve yerel sosyo-ekonomik sorunlara yönelik yenilikçi çözümler geliştirmesi için yerel halk, hükümet, iş dünyası ve akademik çevrenin ortak çabaları gerektiğini ifade etmiştir. 1985-2000 yılları arasında İtalya'da yeni üniversitelerin açılmasının bölgesel yeniliği nasıl etkilediğini inceleyen Cowan ve Zinovyeva (2013), yeni üniversitelerin bölgesel yenilik faaliyetlerini arttırdığını ve bölgedeki firmalar tarafından alınan patent sayısının ortalama % 7 oranında artmasına sebep olduğu sonucuna ulaşımlardır.

Sedlacek (2013), üniversitelerin sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı desteklemek için devlet, işletmeler ve toplum arasında köprü kurumu olarak nasıl hizmet edebileceği sorununu ele aldığı makalesinde üniversitelerin birçok nedenden dolayı sürdürülebilir kalkınma ile ilgilenmediğinin sıklıkla görüldüğünü ifade etmiştir. Bu sorunun çözümü için öğrenciler ve bölgede yaşayan halkın dâhil olduğu bir bireysel ve sosyal öğrenme programı yapılarak sürdürülebilir kalkınmanın müfredatta bütünleştirilmesi, genç kuşakları daha sorumlu sosyal aktörler olarak eğitmek ve bu amaca yönelik toplumsal değişime teşvik etmek gibi sonuçlara ulaşılabileceğini ifade etmiştir.

Bonander vd. (2016) İsveç'teki üç farklı bölgedeki üç eski üniversite kolejine araştırma üniversitesi statüsü verilmesinin bölgesel ekonomi üzerindeki etkisini incelediği çalışmada üniversitelerin bölgesel büyüme ve kalkınmayı yönlendirmedeki etkinliği konusunda şüphe uyandırdığını ifade ederek, bölgesel ekonomi üzerinde ya çok küçük veya hiç bir etki bulamamışlardır. Rinaldi ve Cavicchi (2016) ise İtalya'nın Marche bölgesindeki bir kırsal alanda bulunan Macerata Üniversitesi üzerinde yaptığı çalışmada, sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak ve sorunları çözebilmek için çok paydaşlı ortaklıkların katılımının gerektiğini ifade ederek, üniversitenin üstlendiği farklı rolleri tanımlamışlardır.

Konuyla ilgili yapılan yerli literatürdeki çalışmalardan Çatalbaş (2007) yerel ekonomi ile üniversite arasındaki ilişkileri incelediği çalışmada, üniversitelerin kurulmadan önce ekonomik, sosyal ve kültürel imkânların sağlanması gibi alt ve üst yapı çalışmalarının tamamlanması gerektiğini ve üniversitenin yerel kalkınmaya katkıda bulunması için bölgenin rekabetçi olması ve üniversitenin yenilikçi olması gerektiğini ifade etmiştir. Aynı şekilde Öztürk vd. (2011) de üniversitelerin kentin gelişimine katkı sunabilmesi ve topluma öncülük edebilmesi için üniversitenin kurulacağı kentin altyapısının hazır hale getirilmesinin önemini vurgulamışlardır. Dalğar vd.(2009) ise, Burdur ilinin Bucak ilçesinde bulunan üç yükseköğretim kurumunun bölge ekonomisine istihdam ve ekonomik yönüyle iki tür katkısı olduğunu tespit etmişlerdir.

Akçakanat vd. (2010), Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinin farklı yıllarda yaptıkları harcamaların Isparta ekonomisine katkıları analiz edilmiş ve elde edilen bulgulara göre öğrencilerin harcamalarının yaklaşık %60'ının beslenme ve barınma amacıyla yapıldığı ve bölge ekonomisine katkı yaptığı tespit edilmiştir. Ceyhan ve Güney (2011) ise Bartın Üniversitesinin, Bartın'ın nüfus artışına pozitif yönde katkı sunacağı, yaş ortalamasını gençleştireceği, üniversitenin olanak sağladığı sosyal yapı ve istihdam artışının bölge dışına göçü tersine çevireceği ve bölgenin inşaat, ulaşım gibi sektörlerinde canlanma yaratacağını ifade etmişlerdir.

Yıldız ve Talih (2011), Kırklareli Üniversitesi Babaeski Meslek Yüksekokulu'nda anket yöntemiyle yaptıkları analizde öğrencilerin harcamalarının büyük bölümünü barınma, ulaşım ve gıda harcamalarının oluşturduğunu saptamışlardır. Yılmaz ve Kaynak (2011), anket yöntemiyle yaptıkları çalışmada Bayburt Üniversitesi'nin Bayburt'un ekonomisine hareket katacağı, yeni yatırımlar ve yeni iş alanlarının şehre çekicilik unsuru katacağı ve üniversitenin Bayburt'un yaşam kalitesini artıracığı sonucuna varmışlardır.

Selçuk ve Başar (2012), Kafkas Üniversitesi'nde uyguladıkları anket yöntemiyle yapılan çalışmada öğrencilerin en çok barınmaya, en az haberleşmeye harcama ayırdıkları ve bir ayda yaklaşık 549 TL il ekonomisine katkıları bulunduğunu tespit etmişlerdir. Selçuk (2012) Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde yaptığı diğer bir çalışmada üniversite öğrencilerinin ayda yaklaşık 744 TL harcama yaptıkları ve bu harcamaların büyük bölümünü barınma harcamalarının oluşturduğunu ifade etmiştir. Yayar ve Demir (2013) ise Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nin Tokat ekonomisine katkılarını anket yöntemi ile analiz ederek öğrencilerin aylık yaklaşık 646 TL harcama yaptıklarını ve bunun büyük bölümünün barınma harcamaları olduğunu saptamışlardır. Büyükdoğan vd. (2015) bir vakıf üniversitesi olan Konya KTO Karatay Üniversitesi öğrencilerinin harcama analizini anket yöntemiyle yapıp Konya iline katkılarını araştırmışlardır. Bulgulara göre, öğrencilerin aylık yaklaşık 621 TL harcama yaptıkları ve bu harcamaların büyük bölümünün

beslenme ve sosyal faaliyetlere kullandıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaptıkları harcama ve toplam ekonomik katkısı inceleyen literatür Tablo 1’de özetlenmiştir:

Tablo 1: *Aylık ve Toplam Harcamayı İnceleyen Literatür Özeti*

Yazar	Yıl	Yer	Aylık Harcama	Toplam
Büyükdoğan vd. (2015)	2013	Konya	621	3,482 milyon TL
Çalışkan ve Demir (2013).	2012-2013	Manisa-Köprübaşı	574	223. 289 TL’lik (aylık)
Yayar ve Demir (2013)	2012	Tokat	647	13.3 milyon TL
Selçuk ve Başar (2012)	2012	Kars	550	54.9 milyon TL
Selçuk, G. N. (2012)	2012	Erzurum	745	186,3 milyon
Ceyhan ve Güney (2011)	2009	Bartın	574	
Yıldız ve Talih (2011)	2009-2010	Kırklareli-Babaeski	224.746	2.2 milyon TL
Akçakanat vd. (2010)	2003-2009	Isparta	474	81 milyon TL
Dalğar vd. (2009)	2008-2009	Burdur-Bucak	468	45 milyon

Tablo 1’e göre öğrencilerin aylık harcamaları ve toplam bölge ekonomisine katkılarını inceleyen çalışmaların sonuçlarının ortalaması alındığında, öğrencilerin aylık ortalama 541,8 TL harcama yaptığı ve öğrencilerin bölgelerinin ekonomilerine yıllık ortalama 48,5 milyon katkı yaptığı ortaya çıkmıştır.

2. Teorik Çerçeve ve Uygulama

Üniversitelerin toplumu doğrudan etkilemesi ve bölgesel düzeyde sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmesi eğitim, araştırma ve yönetim işlevleriyle yerine getirilmektedir. Bu işlevler sayesinde üniversiteler kuruldukları bölgelerdeki insan sermayesine, sosyal sermayeye ve ekonomik kalkınmaya katkıda bulunmaktadır. Üniversiteler buldukları bölgede bulunan kuruluşlarla güçlü bir işbirliği içinde olmaları ve paydaş odaklı bir stratejiye sahip olmaları sonucunda bölgesel kalkınmanın önemli bir aktörü haline gelmektedir (Sedlacek, 2013). Birçok Avrupa ülkesinde üniversiteler, kuruldukları bölgeleri birçok yönden etkileyeceği düşüncesiyle gelişmemiş bölgelerde yaygınlaştırılarak bölgesel kalkınma aracı olarak görülmüştür (Centre for Educational Research and Innovation, 1982).

Türkiye’de 1950’li yıllarda sadece İstanbul ve Ankara’da üniversite bulunurken son yıllarda her ile üniversite ve birçok ilçeye meslek yüksekokullarının yapılmasının olumlu katkıların yanı sıra olumsuz noktaları da bulunmaktadır. Üniversiteler kurulduğu kenti ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan canlandırarak zaman içinde kentin gelişmesi ülke düzeyine de yayılacaktır. Öğrencilerin yaşadığı kentte ya da komşu şehirlerde eğitim olanağı bulmaları ailelerinin ekonomik yükünü hafifletecek ve ailelerin çocuklarının eğitimi için büyük kentlere göç istekleri de azalacaktır. Bunun yanı sıra yeni bir üniversite açılacağına karar verilirken belirli merkezlerin üniversite şehri olarak seçilmesi, o merkeze gerekli altyapıların yapılması, eğitim konusunda yatırımların yoğunlaştırılması üniversitelerin verimliliğini artıracaktır. Üniversite öğrencileri okullarında sadece meslek sahibi olmayıp kendilerini geliştirecek sosyal faaliyetlerle yeni bir yaşam tarzına sahip olmaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin bir kültür ortamında yetişmeleri halinde ileriye bakan bir gençlik yetişmesi mümkün olacaktır (Dinler, 1994).

Sosyo-kültürel ve ekonomik değişkenler göz önüne alınarak bölgelerin gelişmişlik düzeylerinin belirlenmesi, kalkınma stratejilerinin oluşturulmasında büyük önem taşımaktadır. Bu amaçla Devlet Planlama Teşkilatı 81 ilin 872 ilçesini kapsayan ilçelerin gelişmişlik düzeylerini gösteren bir indeks geliştirmiştir. Temel bileşenler analizi kullanılarak oluşturulan ve ilçelerin demografik, istihdam, eğitim, sağlık, sanayi, tarım, mali ve diğer refah göstergelerini içeren bu indekse göre ilçeler sosyo-ekonomik gelişmelerine göre sıralanmıştır. Bu sıralamaya göre Sivrihisar, -0,16841 sosyo-ekonomik gelişmişlik indeks değeriyle 6 gelişmişlik grubunun üçüncü grubunda ve 872 ilçe arasında 411. sırada yer almıştır (Dinçer ve Özasan, 2004).

Eskişehir’in tüm ilçelerinin olduğu sıralama ise Tablo 2’deki gibi oluşmuştur:

Tablo 2: Eskişehir İlçelerinin Gelişmişlik İndeksine Göre Sıralaması

İlçe	872 İlçe İçinde Gelişmişlik Sırası	Gelişmişlik Grubu	Gelişmişlik Endeksi
Merkez	7	1	3,89817
İnönü	196	3	0,45294
Çifteler	231	3	0,29217
Mihalgazi	265	3	0,16385
Mahmudiye	280	3	0,11574
Sarıcakaya	357	3	-0,07744
Beylikova	375	3	-0,10039
Seyitgazi	402	3	-0,14938
Sivrihisar	411	3	-0,16841
Alpu	503	4	-0,32666
Mihalıççık	534	4	-0,38461
Günyüzü	591	4	-0,48869
Han	619	4	-0,54218

Kaynak: Dinçer ve Özaslan, 2004

Tablo 2'ye göre Eskişehir'in merkez ilçeleri hariç tüm ilçeleri 3.veya 4. gelişmişlik grubunda yer almıştır. Sivrihisar sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine göre Eskişehir ilçeleri arasında 9.sıradadır. Üçüncü gelişmişlik grubunda yer alan ilçelerin nüfusunun önemli bir kısmı tarım sektöründe çalışmakta olup, demografik göstergelerinin birçoğu ülke ortalamasının altında bulunmaktadır. Sivrihisar'ın sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyinin ortaya konulması, ilçenin mevcut potansiyelini ve yapısal durumunu ortaya koyması ve bölgenin kalkınmasında atılacak adımlara yol göstermesi açısından önem taşımaktadır. İlçede yer alan yüksekokulun ilçe ekonomisine etkisi de ilçe kalkınmasında analiz edilmesi gereken değişkenlerdendir.

Ki-kare bağımsızlık testi, sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan bir test olup, kategorik değişkenlerin bağımlılıklarının varlığını ölçmede kullanılmaktadır (Baykul, 1999). Parametrik olmayan testler arasında en yaygın kullanılan bu test, iki nitel değişken arasındaki ilişkinin var olup olmadığını ortaya koymak için başvurulan bir testtir (Bakan ve Büyükbeşe, 2004). Üniversitelerin bölge ekonomisine etkileri, Sivrihisar ilçesinde Sivrihisar Meslek Yüksekokulu örneğinde incelenirken öğrencilere uygulanan anket uygulaması sonucunda ortaya çıkan nitel değişkenler arası ilişkiyi incelemek üzere çalışmada Ki-kare bağımsızlık testi uygulanacaktır.

Ki-kare bağımsızlık testi; 2x2 veya r x c biçimindeki çapraz tablolarda gözlenen frekanslara göre kurulan hipotezleri test etmeyi amaçlamaktadır (Bircan vd.,2003). Özdamar (2002:487)'ye göre Ki-kare bağımsızlık testi yapılırken nitel değişkenler arasında test edilen hipotezler aşağıdaki gibi kurulur:

H₀: Değişkenler bağımsızdır (Değişkenler arasında ilişki yoktur)

H₁: Değişkenler bağımlıdır (Değişkenler arasında ilişki vardır).

Ki-kare test istatistiği (1) nolu formüle göre hesaplandıktan sonra (r-1)(c-1) serbestlik derecesi ile ki-kare tablo değeri ile karşılaştırılır ve hesaplanan ki-kare değeri ki-kare tablo değerinden büyük olursa “değişkenler arasında ilişki yoktur” olan H₀ hipotezi reddedilerek değişkenler arasında ilişki olduğu sonucuna varılır (Çömlekçi, 2001).

$$x_{hes}^2 = \sum \frac{(G_{ij} - T_{ij})^2}{T_{ij}} \quad (1)$$

Burada G_{ij} çapraz çizelgelerdeki gözlenen frekansları ve T_{ij} ise marjinal olasılıklar yaklaşımına göre hesaplanan teorik frekansları göstermektedir (Uzgören ve Uzgören,2007).

Çalışmada, cinsiyet, öğrencilerin seçtikleri bölümler, kaldıkları yer, ailelerinin yaşadığı yer, okulun tercih nedeni, Sivrihisar'a tekrar gelip gelmeme arasında düşünceleri, öğrencilerin yiyecek içecek fiyatları, barınma maliyetleri hakkındaki düşünceleri, halkın ve esnafın öğrenciye karşı tutumları gibi nitel değişkenler arasındaki ilişkiler için aşağıdaki hipotezler ki-kare testi ile test edilecektir:

2.1. Çalışmanın Hipotezleri:

- H1: Öğrencilerin cinsiyetleri ile seçtikleri bölümler arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H2: Öğrencilerin cinsiyetleri ile kaldıkları yer arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H3: Öğrencilerin cinsiyetleri ile halkın öğrenciye karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H4: Öğrencilerin cinsiyetleri ile esnafın faydacı olup olmadığı görüşü arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H5: Öğrencilerin cinsiyetleri ile esnafın öğrenciye karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H6: Sivrihisar halkının genel olarak takındığı tavırdan memnuniyet ile Sivrihisar'a tekrar gelip gelmeme arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H7: Sivrihisar esnafının genel olarak takındığı tavırdan memnuniyet ile Sivrihisar'a tekrar gelip gelmeme arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H8: Öğrencilerin Sivrihisar'da yiyecek içecek fiyatları hakkındaki düşünceleri ile Sivrihisar'a tekrar gelip gelmeme arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H9: Öğrencilerin Sivrihisar ve çevresini tanıması ile halkın öğrenciye karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H10: Öğrencilerin Sivrihisar ve çevresini tanıması ile esnafın öğrenciye karşı tutumu arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- H11: Öğrencilerin Sivrihisar ve çevresini tanıması ile esnafın faydacı olduğu düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki vardır.
- Hipotez sonuçları ve ki-kare test sonuçları tablolar halinde çalışmanın bulgular kısmında yer alacaktır.

3. Araştırmanın Bulguları ve Tartışması

Sivrihisar Meslek Yüksekokulunun ilçe ekonomisine katkısını ölçmek amacıyla yapılan bu çalışma, öğrencilere yapılan anketler ve okul idaresinden alınan verilerden oluşmaktadır. Uygulamada ana kütle Sivrihisar meslek yüksek okulunda okuyan 470'i erkek ve 132'si kız toplam 602 öğrencidir. Yazıcıoğlu ve Erdoğan (2004), örneklem büyüklüğü hesaplanırken $\alpha=0.05$ için ± 0.10 örnekleme hataları için 500 örneklem büyüklüğünden 81 örneklem ve 750 örneklem büyüklüğünden 85 örneklem seçilmesinin yeterli olduğunu, ancak örnekleme hatasını minimize etmek için örneklem büyüklüğünün artırılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Çalışmada ana kütlelerin %23'üne karşılık gelen ve ana kütleleri temsil eden örneklem sayısı ise 140'dır. Ankette 25 soru sorulmuştur. Ankette derecelendirme ölçekleri, tercih belirleme, açık uçlu, kapalı uçlu ve demografik sorulara yer verilmiş, veriler elektronik ortama aktarılarak SPSS yazılımı ile analizi yapılmıştır.

3.1. Öğrencilere Ait Genel Bilgiler

İlk olarak ankete katılan öğrencilerin genel özelliklerin yansıtılması amacıyla öncelikle öğrencilerin cinsiyet ve bölümleri, kaldıkları yer, ailelerinin kaldıkları yer ve Sivrihisar MYO'yu tercih etme sebeplerinin yer aldığı bilgiler verilmiştir.

Ankete katılan öğrencilerin cinsiyet ve okudukları bölüm bilgileri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: Öğrencilerin Cinsiyet ve Bölümleri

Cinsiyet Durumu	Frekans	Yüzde
Bayan	49	35
Erkek	91	65

Bölüm	Frekans	Yüzde
Bilgisayar Programcılığı	41	29,3
Makine	10	7,1
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	40	28,6
İnşaat Teknolojisi	32	22,9
İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi	17	12,1

Sivrihisar Meslek Yüksekokulunda ankete katılan öğrencilerin %35'i bayan, %65'i erkektir. Katılan öğrencilerin %28,6'sı Muhasebe ve Vergi Uygulamaları bölümünde, %22,9'u İnşaat Teknolojisi bölümünde, %12,1'i İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi bölümünde, %7,1'i Makine bölümünde ve %29,3'ü Bilgisayar Programcılığı bölümünde okumaktadırlar.

Ankete katılan öğrencilerin kaldıkları yer, kimlerle birlikte kaldığı ve ailelerinin yaşadıkları yer Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Öğrencilerin Kaldıkları Yer, Ailelerinin Yaşadıkları Yer ve Okulu Tercih Nedenleri

Kaldıkları Yer	Frekans	Yüzde
Kiralık Ev (eşyalı)	16	11,4
Kiralık Ev	49	35,0
Otel	1	0,7
Pansiyon	3	2,1
Yurt	55	39,3
Diğer	16	11,4

Kimlerle Birlikte Kaldığı	Frekans	Yüzde
Ailesiyle	20	14,3
Arkadaşlarıyla	113	80,7
Yalnız olarak	7	5,0

Ailelerinin Yaşadığı Yer	Frekans	Yüzde
Marmara Bölgesi	36	25,7
Ege Bölgesi	12	8,6
Akdeniz Bölgesi	5	3,6
Karadeniz Bölgesi	3	2,1
İç Anadolu Bölgesi	73	52,1
Doğu Anadolu Bölgesi	5	3,6
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	5	3,6
Yurt Dışı	1	0,7

Sivrihisar'da okuyan öğrencilerin toplamda %46,4'ü kiralık evde, %39,3'ü ise yurttan kalmaktadırlar. Öğrencilerin %80,7'si ya yurttan veya kiralık evde arkadaşlarıyla birlikte kalmaktadır. Ailelerinin %52,1'i İç Anadolu Bölgesinde, %25,7'si ise Marmara Bölgesinde yaşamakta, diğer bölgelerde yaşayanlar çok fazla Sivrihisar MYO'yu tercih etmemişlerdir.

3.2. Öğrencilerin Sivrihisar Hakkında Düşünceleri

Öğrencilerin Sivrihisar'a ve Sivrihisar MYO'ya karşı düşüncelerinin araştırıldığı bu bölümde öğrencilerin geldikleri il ya da ilçede meslek yüksekokulunun olup olmadığı, Sivrihisar ve çevresini tanıyıp tanımadıkları, okulu tercih nedenleri, tekrar şansları olsa Sivrihisar'a gelmeyi veya arkadaşlarına tavsiye edip etmeyecekleri sorular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Sivrihisar Hakkındaki Düşünceleri

Geldikleri yerde meslek yüksekokulu var mı?	Frekans	Yüzde
Evet	132	94,3
Hayır	8	5,7

Sivrihisar MYO'yu tercih nedenleri	Frekans	Yüzde
Yakınlığı	42	30
Tavsiye edildiği için	5	3,6
Okulun fiziki olanakları	2	1,4
Doğal Ortamın Güzelliği	1	0,7
Eğitim-Öğretimdeki Şöhreti	4	2,9
Puanı	27	19,3
Diğer	59	42,1

Sivrihisar ve çevresini tanıyor musunuz?	Frekans	Yüzde
Hiç tanımıyorum	42	30
Genel bilgim var	72	51,4
İyi tanıyorum	26	18,6

Sivrihisar'a tekrar gelmeyi düşünür müsünüz?	Frekans	Yüzde
Evet	11	7,9
Hayır	107	76,4
Kararsızım	22	15,7

Ankete katılan öğrencilerin % 94,3'ünün geldiği yerde meslek yüksekokulu olmasına rağmen Sivrihisar MYO'yu tercih etmişlerdir. Okula gelen öğrencilerin %30'u okulun yakınlığından, %19,3'ü ise puanından dolayı tercih etmişlerdir. %42,1'lik diğer seçeneğinde öğrencilerin bilinçli bir şekilde tercih yapmadığı ya da yanlış tercih sonucu Sivrihisar MYO'ya geldiği görülmektedir. Öğrencilerin %51,4'ü Sivrihisar ve çevresi hakkında genel bilgisi olarak geldiğini, %18,6'sı iyi bildiğini söylemiş ancak %30'u hiç tanımadığı halde geldiğini ifade etmiştir. Sivrihisar'a tekrar gelmeyi ya da arkadaşlarına tavsiye etmeyi düşünmeyenlerin oranı %76,4 ile çoğunlukta olurken çok az bir kısmı %7,9'u düşünceğini ifade etmiştir.

3.3. Öğrencilerin Sivrihisar'da Maliyetler Hakkındaki Düşünceleri

Öğrencilerin Sivrihisar'da genel öğrenci maliyeti, yiyecek-içecek maliyetleri ve barınma maliyetleri hakkındaki görüşleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin Sivrihisar'da Maliyetler Hakkındaki Düşünceleri

Yiyecek-içecek fiyatlarını nasıl değerlendirirsiniz?	Frekans	Yüzde
Çok pahalı	5	3,6
Pahalı	40	28,6
Normal	85	60,7
Ucuz	9	6,4
Çok Ucuz	1	0,7

Barınma maliyeti uygun mudur?	Frekans	Yüzde
Evet	37	26,4
Hayır	54	38,6
Kısmen	49	35

Öğrenci maliyeti, alternatiflerine göre nasıldır?	Frekans	Yüzde
Çok yüksek	8	5,7
Yüksek	36	25,7
Aynı	47	33,6
Düşük	43	30,7
Çok düşük	6	4,3

Ankete katılan öğrenciler %60,7'si Sivrihisar'da yiyecek-içecek fiyatlarının normal olduğunu, %38,6'sı barınma maliyetinin uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Diğer meslek yüksekokullarına göre kıyaslandığında Sivrihisar'da öğrenci maliyeti %33,6'sı diğerleriyle aynı, %30,7'si diğerlerinden daha düşük ve %25,7'si diğerlerinden daha yüksek olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir.

3.4.Öğrencilerin Sivrihisar'da Yaptığı Harcama Aralıkları

2016-2017 Eğitim-Öğretim yılı içinde öğrencilerin ulaşım, ısınma, barınma, elektrik-su-gaz, iletişim ve giyim için yaptıkları harcamalar 4 ayrı kategoride sıralanmış ve Tablo 7'de özetlenmiştir.

Tablo 7:Öğrencilerin Sivrihisar'da Yaptığı Harcama Aralıkları

	250 TL'den az(%)	250-499 TL(%)	500-749 TL(%)	750 TL ve üstü(%)
Ulaşım	29,3	29,3	21,4	20,0
Isınma	37,9	18,6	19,3	23,6
Barınma	7,1	27,9	14,3	49,3
Elektrik-Su-Gaz	50,7	23,6	15,0	10,7
Giyim	57,9	13,6	10,0	18,6

Sonuçlara göre öğrencilerin ulaşım ve ısınma için yaptığı harcamalar yakın değerlerde dağıldığı, barınma için yaptığı harcamaların %49,3'ü aylık 750 TL üstü olduğu, elektrik-su-gaz harcamalarında %50,7'si aylık 250 TL'den az olduğu tespit edilmiş ve bu harcamanın az oluşu yurttan kalan öğrencilerin böyle bir harcama kalemi olmadığından dolayı olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Öğrencilerin %57,9'unun giyim için yaptığı harcamalar 250 TL'den az olduğu, dolayısıyla öğrencilerin büyük bir bölümünün giyim alışveriş tercihini Sivrihisar'daki firmalardan yana çok fazla kullanmadığı sonucuna varılmıştır.

3.5.Öğrencilerin Sivrihisar'da Yaptığı Bazı Harcama Kalemlerinin Dağılımı

Öğrencilerin cep telefonu veya sabit telefon ile yapılan iletişim harcamaları, üniversite kantini, yemekhanesi veya dışarıda kategorilerinde yiyecek-içecek harcamaları, farklı kategorilerde eğlence aktiviteleri harcamaları ve kırtasiye için yaptıkları aylık harcamalar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: Öğrencilerin Sivrihisar'da Yaptığı Bazı Harcamaların Dağılımı

İletişim (cep telefonu, sabit telefon)	Frekans	Yüzde
11-20 TL	8	5,7
21-30 TL	36	25,7
31-40 TL	38	27,1
41-50 TL	12	8,6
50 TL ve üstü	46	32,9
<hr/>		
Yiyecek-İçecek İçin Aylık Harcama	Ortalama	
Üniversite Kantini	98,14 TL	
Üniversite Yemekhanesi	47,69 TL	
Dışarıda	395,67 TL	
<hr/>		
Eğlence Aktivitelerine Yapılan Toplam Harcama	Ortalama	
Sinema	23,5 TL	
Spor	38,6 TL	
İnternet Kafe	9,0 TL	
Film Kiralama	4,1 TL	
Tiyatro	0,5 TL	
Konser	3,9 TL	
Kafe	183,3 TL	
Diğer	131,0 TL	
<hr/>		
Kırtasiye İçin Yapılan Toplam Harcama	Ortalama	
Kitap	45,4 TL	
Dergi	7,7 TL	
Fotokopi	16,8 TL	
Defter, Kalem, Silgi vb.	26,1 TL	
Diğer	10,9 TL	

Öğrencilerin iletişim için %32,9'u 50 TL ve üstü, %27,1'i 31-40 TL arası harcama yapmıştır. Öğrenciler üniversite kantininde aylık ortalama 98,14 TL, üniversite yemekhanesinde ortalama 47,69 TL yiyecek içecek için para harcamışlardır. Öğrencilerin yiyecek-ışecek harcamalarının büyük bir kısmı, aylık ortalama 395,67 TL, üniversite dışında gerçekleşmektedir. Öğrencilerin Sivrihisar'da yılda ortalama 9 ay kaldığı varsayımıyla, ilçe ekonomisine yiyecek içecek harcamaları bakımından katkısı bir yılda 2,143 milyon TL olduğu sonucuna varılmaktadır.

Öğrencilerin eğlence aktivitelerine yaptıkları harcamalardan en düşük ortalamaya sahip olanlar tiyatro, konser, film kiralama ve internet kafe sektörleridir. İlçede tiyatro ve konser faaliyetlerinin az oluşu, teknolojinin gelişmesiyle birlikte çoğu öğrencinin akıllı telefon, tablet veya bilgisayara sahip olmasından dolayı internet kafe ve film kiralama firmalarına talebin azlığı da bu düşük ortalamaya sebep olarak gösterilebilir. Eğlence aktivitelerinden kafe seçeneği ortalama 183,3 TL ile öğrencilerin en çok harcama yaptığı seçenek olmuştur. Sivrihisar'da eğlence için çok fazla seçenek olmadığı için öğrencilerin sosyalleşme ihtiyaçlarını kafelerde gidermeye çalıştığı gözlenmiştir. Ankete katılan öğrencilerin kırtasiye için yaptıkları harcamalar, diğer harcamalara göre daha az seviyede kalmıştır. Harcama kalemlerinden kitap için ortalama 45,4 TL, Defter, kalem gibi kırtasiye ihtiyaçları için öğrenciler 26,1 TL para harcamışlardır.

3.6.Sivrihisar Halkı ve Esnafının Öğrencilere Karşı Tutumları

Sivrihisar halkının genel olarak öğrencilere karşı takındığı tutumun, esnafın faydacı olup olmadığının ve Sivrihisar esnafının genel olarak tutumunun samimi olup olmadığının araştırıldığı bu bölümde yerel halkın ve esnafın tutumları Tablo 9'da özetlenmiştir:

Tablo 9: *Sivrihisar Halkı ve Esnafının Öğrencilere Karşı Tutumları*

Halkın size karşı tutumundan memnun musunuz?	Frekans	Yüzde
Çok memnunum	4	2,9
Memnunum	20	14,3
Kısmen memnunum	43	30,7
Memnun değilim	21	15,0
Hiç memnun değilim	52	37,1

Sivrihisar Esnafı “faydacı” mıdır?	Frekans	Yüzde
Kesinlikle evet	28	20
Evet	32	22,9
Hayır	23	16,4
Kesinlikle hayır	21	15,0
Fikrim yok	36	25,7

Esnafın size karşı tutumunu nasıl buluyorsunuz?	Frekans	Yüzde
Çok samimi	6	4,3
Samimi	27	19,3
Az samimi	37	26,4
Samimiyetsiz	56	40,0
Fikrim yok	14	10,0

Ankete katılan öğrencilerin %37,1'i Sivrihisar halkının kendilerine karşı tutumlarından hiç memnun değil, %30,7'si kısmen memnun ve % 15,0'ı memnun değildir. Çok memnunum ve memnunum diyenlerin toplam oranı %17,2 düzeyindedir. Bu sonuçlara bakıldığında yerel halkın öğrencilere karşı tutumlarının olumsuz olduğu sonucuna varılmaktadır. Öğrencilere göre toplamda %42,9'u esnafın “faydacı” olduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin %40,0'ı esnafın samimiyetsiz olduğunu, %26,4'ü ise az samimi olduğunu düşünmektedir. Çok samimi ve samimi olduğunu düşünen toplam öğrenci oranı ise %23,6 olmuştur. Sonuç olarak öğrencilerin büyük bir bölümü esnafı faydacı ve samimi olarak görmemektedir.

Analizin ikinci bölümünde değişkenler arasındaki ilişkinin varlığını incelemek için Ki-kare bağımsızlık testi uygulanacaktır. Öğrencilerin cinsiyetleri ile seçtikleri bölümler, kaldıkları yer, halkın öğrenciye karşı tutumları, esnafın faydacı olup olmadığı görüşü ve esnafın öğrenciye karşı tutumları ilk kategoride incelenmiştir. İkinci kategoride ise halkın ve esnafın tutumu ve yiyecek- içecek fiyatları ile Sivrihisar'a tekrar gelip gelmeme arasındaki ilişki incelenmiş ve üçüncü kategoride ise Sivrihisar ve çevresini tanıyan öğrenciler ile halkın ve esnafın tavrı arasındaki ilişkisi incelenmiştir. Birinci kategorinin Ki-kare analiz sonuçları Tablo 10'daki gibidir:

Tablo 10: *Ki-Kare Analiz Sonuçları (1.Kategori)*

Hipotezler	Değer	Serbestlik Derecesi	Asimptotik anlamlılık (çift taraflı)
H1:Cinsiyetleri ile seçtikleri bölümler	37,478*	4	0,000
H2:Cinsiyetleri ile kaldıkları yer	52,713**	4	0,000
H3:Cinsiyetleri ile halkın öğrenciye karşı tutumları	7,032***	4	0,134
H4:Cinsiyetleri ile esnafın faydacı olup olmadığı	5,604****	4	0,231
H5:Cinsiyetleri ile esnafın öğrenciye karşı tutumları	4,126*****	3	0,248

* 1 hücrede (%10,0) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 3,50, ** 2 hücrede (%20,0) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 1,06, *** 2 hücrede (%20,0) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 1,40, **** 0 hücrede (%0,0) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 7,35, ***** 1 hücrede (%12,5) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 4,70 olarak hesaplanmıştır.

H1 ve H2 hipotezleri için anlamlılık değerinin $p < 0,05$ şartını sağladığından öğrencilerin cinsiyetleri ile okudukları bölüm ve kaldıkları yerler arasında bir ilişkinin olduğundan söz edilebilmektedir. Ancak H3, H4 ve H5 hipotezleri için p değerleri 0,05'den büyük olduğu için esnafın tutumu, faydacılık düşüncesi ve halkın tutumu ile öğrencilerin cinsiyetleri arasında bir

ilişki olmadığı, Sivrihisar halkının ve esnafının cinsiyet ayırt etmeden öğrencilere aynı davranışı sergiledikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Sivrihisar halkının ve esnafının öğrencilere karşı takındığı tavır, Sivrihisar'da yiyecek ve içecek fiyatları ile öğrencilerin tekrar Sivrihisar'a gelme veya arkadaşlarına tavsiye etme düşünceleri arasındaki ilişkilerin analiz edildiği ikinci kategorinin Ki-kare analiz sonuçları Tablo 11'deki gibidir:

Tablo 11: Ki-Kare Analiz Sonuçları (2. Kategori)

Hipotezler	Değer	Serbestlik Derecesi	Asimptotik anlamlılık (çift taraflı)
H6: Halkın tutumu ile Sivrihisar'a tekrar gelip gelmeme	14,622*	2	0,001
H7: Esnafın tutumu ile Sivrihisar'a tekrar gelme	10,036**	2	0,007
H8: Yiyecek fiyatları ile Sivrihisar'a tekrar gelme	0,171***	2	0,918

* 1 hücrede (%16,7) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 3,63, ** 1 hücrede (%16,7) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 4,81, *** 1 hücrede (%16,7) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 1,56 olarak hesaplanmıştır.

Tabloya göre halkın ve esnafın tutumları ile tekrar Sivrihisar'a gelme arasında kurulan H6 ve H7 hipotezinin anlamlılık değeri 0,05'den küçük olduğu için değişkenler aralarında ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. H8 hipotezinin p değeri 0,05 anlamlılık seviyesinden yüksek olduğundan dolayı yiyecek fiyatları ile tekrar gelme konusunda bir ilişki olmadığı görülmüştür. Dolayısıyla bu kategoride, öğrencilerin Sivrihisar'a tekrar gelme veya arkadaşlarına önerme düşüncelerini etkileyen faktörün yiyecek-içecek fiyatları değil halkın ve esnafın öğrencilere karşı tutumları olduğu görülmüştür.

Sivrihisar ve çevresini tanıyan öğrenciler ile bu öğrencilerin ilçe halkı ve esnafı hakkındaki düşünceleri arasındaki ilişkileri ortaya koyan hipotezlere ait Ki-kare test sonuçları Tablo 12'de sunulmuştur:

Tablo 12: Ki-Kare Analiz Sonuçları (3. Kategori)

Hipotezler	Değer	Serbestlik Derecesi	Asimptotik anlamlılık (çift taraflı)
H9: Sivrihisar'ı tanıma ile halkın öğrenciye tutumu	4,550*	4	0,337
H10: Sivrihisar'ı tanıma ile esnafın öğrenciye tutumu	3,650**	4	0,455
H11: Sivrihisar'ı tanıma ile esnafın faydacılığı görüşü	0,959***	4	0,916

* 2 hücrede (%20,0) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 1,20, ** 1 hücrede (%10,0) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 2,51, *** 0 hücrede (%0,00) beklenen değer 5'den küçük, en küçük beklenen değer: 6,30 olarak hesaplanmıştır.

Tabloya göre, H9, H10 ve H11 hipotezleri için hepsinde $p > 0,05$ değerleri çıktığından dolayı öğrencilerin Sivrihisar'ı tanımaları ile halkın ve esnafın öğrenciye karşı tutumu arasında herhangi bir ilişki olmadığı sonucuna varılmıştır.

Sivrihisar Meslek Yüksekokulunda; Müdür, Müdür yardımcısı ve öğretim görevlisi olarak görevleri bulunan 12 akademik personel ile yazı işleri, tahakkuk, öğrenci işleri ve güvenlik alanlarında çalışan 16 idari personel olmak üzere 28 kişi çalışmaktadır. İdari personel olarak çalışanların tamamı Sivrihisar'da ikamet ediyor olup akademik personel ise Sivrihisar'da ikamet etmeyerek Eskişehir'den günlük geliş-gidiş yapmaktadırlar. İkamet etmeyen personelin Sivrihisar ekonomisine katkısını kısıtlı katkı olarak değerlendirilip ihmal edildiğinde Sivrihisar Meslek Yüksekokulu'nun ilçeye 16 kişilik bir istihdam katkısı ve ekonomik katkı sağladığı ifade edilebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada Sivrihisar Meslek Yüksekokulu'nun ilçe ekonomisine katkısı ve ilçe halkıyla olan ilişkileri araştırılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin kantin ve yemekhane dışında aylık yiyecek-içecek harcamaları toplam 395,67 TL, Eğlence için harcamaları toplam 393,9 TL, Kırtasiye için yaptıkları harcama ise 106,9 TL olup, toplamda ilçe ekonomisine katkıları bir yılda 2,143 milyon TL olduğu sonucuna varılmaktadır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu Sivrihisar'da yiyecek-içecek fiyatlarının ve öğrenci maliyetinin normal olduğunu ancak barınma maliyetinin uygun olmadığını düşünmektedirler.

Sivrihisar Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yarısından fazlası ilçe halkının kendilerine karşı tutumlarında memnun olmadıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanında öğrencilerin büyük bir bölümü ilçe esnafının kendilerine karşı tutumlarını az samimi veya samimiyetsiz olarak bulduklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler ilçe esnafından barınma, yiyecek-içecek ve iletişim harcamaları gibi zorunlu harcamaları yaparken giyim gibi harcamaları ilçe esnafından çok fazla yapmamayı tercih etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin büyük bir çoğunluğu Sivrihisar'a tekrar gelmeyi veya arkadaşlarına tavsiye etmeyi düşünmemektedirler.

Ki-kare bağımsızlık testi sonuçları; esnafın ve halkın tutumunun, öğrencilerin cinsiyetlerinden ve ilçeyi tanımalarından bağımsız olduğunu ortaya koymuştur. Öğrencilerin Sivrihisar'a tekrar gelme düşüncesinde yiyecek-içecek fiyatlarının değil halkın ve esnafın öğrencilere karşı tutumlarının belirleyici olduğu sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin ilçe halkı ve esnafıyla olan memnuniyetsizlik düzeylerinin yüksek oluşunun sebeplerine bakıldığında; öğrencilerin büyük bir bölümünün okul tercihini bilinçli yapmayı, ilçede gelişmiş bir sanayi olmayışından dolayı meslek yüksekokulu öğrencilerinin istihdam konusunda ilçede bir beklentisi olmayışı, meslek yüksekokulu bölümlerinin öğrencilerinin ilçede staj, uygulama ve ortak çalışma imkânları olmayışı, ilçede barınma, ulaşım, altyapı, eğlence ve kültürel faaliyetlerinin eksik oluşu gibi sebeplerden dolayı öğrencilerin ilçe halkıyla olan iletişimi minimum seviyede kalmıştır.

Sonuç olarak bir Meslek Yüksekokulunun kurulduğu ilçenin kalkınmasında rol oynayabilmesi için öğrencilerin belirli bir bilinç ve hedef ile okula gelmeleri, yerel yönetimler ve ilçe işletmelerin öğrencilerle işbirliğinin artırılması yönünde projeler geliştirilmesi, yöre halkının da öğrencilere bakış açılarını değiştirmesi ve onları bir misafir anlayışıyla kabullenmeleri gerekmektedir. Bunların yanı sıra ilçenin zenginlikleri ve yöredeki esnafın yoğunlukla uğraştığı iş kollarıyla uyumlu meslek yüksekokulu bölümlerinin açılması ilçenin kalkınma hedeflerine ulaşması açısından önem arz etmektedir.

Kaynakça

- Akçakanat, T., Çarıkçı, İ. ve Dulupçu, M. A. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003-2009 Yılları Örneği. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22, 165-178.
- Bakan, İ. ve Büyükbeşe, T. (2004). Çalışanların İş Güvencesi ve Genel İş Davranışları İlişkisi: Bir Alan Çalışması. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(Temmuz-Aralık), 35-59.
- Baykul, Y. (1999). *İstatistik: Metodlar ve Uygulamalar*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Bircan, H., Karagöz, Y. ve Kasapoğlu, Y. (2003). Ki-Kare ve Kolmogorov Smirnov Uygunluk Testlerinin Simülasyon ile Elde Edilen Veriler Üzerinde Karşılaştırılması, *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4(1), 69-80.

- Bonander, C., Jakobsson, N., Podestà, F. ve Svensson, M. (2016). Universities as Engines for Regional Growth? Using the Synthetic Control Method to Analyze the Effects of Research Universities. *Regional Science and Urban Economics*, 60, 198-207.
- Büyükdoğan, B., Afşar, B. ve Gedik, H. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Şehire Ekonomik Katkıları: Kto Karatay Üniversitesi Örneği. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(15), 161-174.
- Ceyhan, M. S. ve Güney, G. (2011). Bartın Üniversitesi'nin Bartın İli'nin Ekonomik Gelişimine 20 Yıllık Projeksiyonda Katkılarının Değerlendirilmesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(2), 183-207.
- Cowan, R. ve Zinovyeva, N. (2013). University Effects on Regional Innovation. *Research Policy*, 42(3), 788-800.
- Çalışkan, Ş. Ve Demir, F. (2013). Celal Bayar Üniversitesi Köprübaşı Meslek Yüksek Okulu Öğrenci Harcamalarının Bileşimi ve İlçe Ekonomisindeki Yeri. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 357-371.
- Çatalbaş, N. (2007). Üniversite-Yerel Ekonomi İlişkinde Kutuplaşma Teorisi İyi Bir Model Olabilir Mi?, *Selçuk Üniversitesi Karaman İİBF Dergisi*,3, 90-101.
- Çömlekçi, N. (2001). *Bilimsel Araştırma Yöntemi ve İstatistiksel Anlamlılık Sınamaları*. Eskişehir: Bilim Teknik Yayınevi.
- Dalğar, H., Tunç, H. ve Kaya, M. (2009). Bölgesel Kalkınmada Yükseköğretim Kurumlarının Rolü ve Bucak Örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 39-50.
- Dinçer, B. ve Özaslan, M. (2004). İlçelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, *Devlet Planlama Teşkilatı, BGYUGM*, Ankara.
- Dinler, Z. (1994). *Bölgesel İktisat*, (Dördüncü Baskı). Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları.
- Garrido-Yserte, R. ve Gallo-Rivera, M. T. (2010). The Impact of the University Upon Local Economy: Three Methods to Estimate Demand-side Effects. *The Annals of Regional Science*, 44(1), 39-67.
- Gültekin, N., Çelik, A., NAS, Z. (2008). Üniversitelerin Kuruldukları Kente Katkıları, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(24), 264-26
- Gündüz, A. Y. (2006). *Bölgesel Kalkınma Politikası*. (Birinci Baskı). Bursa: Ekin Kitabevi Yayınları.
- Harris, R. I. (1997). The Impact of the University of Portsmouth on the Local Economy. *Urban Studies*, 34(4), 605-626.
- Centre for Educational Research and Innovation.(1982). *The University and the Community: The Problems of Changing Relationships*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development; Distributed by OECD Publications and Information Center.
- Özdamar, K. (2002). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi 1 SPSS Minitab*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Öztürk, S., Torun, İ. ve Özkök, Y. (2011). Anadolu'da Kurulan Üniversitelerin İllerin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Katkıları/ Contributions of Universities Established in Anatolia To The Socio-Economic Structure Of The Cities. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 145-158.

- Rinaldi, C. ve Cavicchi, A. (2016). Universities' Emerging Missions to Foster Sustainability of Rural Areas: Multiple Case Studies From The Marche Region. *Agriculture and Agricultural Science Procedia*, 8, 725-731.
- Sedlacek, S. (2013). The Role of Universities in Fostering Sustainable Development at the Regional Level. *Journal of Cleaner Production*, 48, 74-84.
- Selçuk, G. N. (2012). Atatürk Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Analizi ve Erzurum Ekonomisine Katkısı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(3), 317-330.
- Selçuk, G. N. ve Başar, S. (2012). Kafkas Üniversitesi Öğrencilerinin Harcamalarının Kars İli Ekonomisine Katkısı, *Kafkas Üniversitesi İ.İ.B.F Dergisi*, 3(4), 89-106.
- Silva, Y. F. D. O., Freitas, C. C., Paranhos, J. ve Hasenclever, L. (2012). University and the Local Development in Goiás–Brazil. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 52, 269-278.
- Supriyadi, R. E. (2012). Local Economic Development And Triple Helix: Lesson Learned From Role of Universities In Higher Education Town of Jatinangor, West Java, Indonesia. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 52, 299-306.
- Uzgören, N. ve Uzgören, E. (2007). Dumlupınar Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Memnuniyetini Etkileyen Bireysel Özelliklerin İstatistiksel Analizi-Hipotez testi, Ki-kare Testi ve Doğrusal Olasılık Modeli. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 173-193.
- Yayar, R. ve Demir, D. (2013). Gaziosmanpaşa Üniversitesinin Tokat İli Ekonomisine Etkisi. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 5(8), 106-122.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yıldız, E. ve Talih, D. (2011). Üniversitelerin Kalkınmadaki Rolü: Babaeski Meslek Yüksekokulu Örneği. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 6(2), 269-287.
- Yılmaz, M. K. ve Kaynak, S. (2011). Sosyo-Ekonomik Dönüşüm Sürecinde Üniversitelerin Rolü ve Yöre Halkının Üniversite'den Beklentileri ile İlgili Bir Uygulama. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(4), 55-73.